

OVERDENKING BIJ MT 21:33-45

Misschien heb je ooit wel eens je eigen huis tijdelijk aan anderen overgedragen omdat je op reis ging of op vakantie ging. Dat doe je niet zo maar. Je laat alleen mensen in jouw huis wonen en jouw eigen spullen gebruiken die je volledig kunt vertrouwen.

Het feit dat de landheer uit deze gelijkenis op reis gaat en zijn wijngaard overdraagt aan anderen getuigt van een groot vertrouwen in die anderen. God wordt in de Bijbel nogal eens voorgesteld als tuinman die met zorg alle nodige voorwaarden heeft geschapen voor het leven.

Telkens als mensen vergeten dat de tuin, de wijngaard, de aarde niet hun eigendom is en zich daar als heer en meester gaan gedragen gaat het mis. De Bijbel herinnert ons er dan steeds weer aan dat het land niet van ons is en dat onze naaste niet van ons is en wij daar niet zomaar mee kunnen doen wat wij willen.

De mensen tot wie zowel Jesaja als Jezus zich richten zijn gelovige mensen. Jezus spreekt hier de religieuze leiders aan, en uit hun reactie blijkt wel hoezeer zij zich aan gesproken voelen. Het zijn mensen die de hele dag bezig zijn met God en Zijn gebod, en denken dat zij het goed doen. En ongetwijfeld doen ze ook een heleboel goed. Alleen, en daar gaat het mis, ze hebben van de godsdienst iets gemaakt dat alleen van hen is. Ze hebben geen boodschap aan bodes van buiten. Hun godsdienst is een gesloten systeem, waarin uiteindelijk God Zelf buitenspel wordt gezet.

De waarschuwing die in dit verhaal is gelegen is natuurlijk niet alleen bedoeld voor de religieuze leiders van Israel van die dagen of, zoals helaas vaak is beweerd, voor het joodse volk. We lezen uit de Bijbel omdat het daarin gaat over óns.

Zou het misschien kunnen dat, zoals het lied het zegt, God ook voor ons een werkelijkheid geworden is die ver geweken is uit ons bestaan? Een woord dat leeg voor ons geworden is, nietszeggend en vruchteloos? Dat de God die achter onze woorden te vinden zou moeten zijn ook in eeuwigheden op reis is gegaan? Zou het misschien kunnen dat ook wij maar al te vaak denken en handelen alsof de vruchten van ons werk, onze inspanningen, onze economie alleen ons toekomen en moeilijk in staat zijn tot delen?

God kan in onze wereld afwezig lijken, zo zegt ons dan dit verhaal, maar vergis je niet: Hij is er wel. Waar dan, hoe dan, vraag je? Hij is aanwezig in de gestalte en de woorden van de profeten en in de persoon van zijn geliefde Zoon komt Hij zo dichtbij als maar kan. We hebben er niet altijd zin in om naar hen te luisteren.

Want wat zij zeggen betekent dat de dingen anders zijn dan hoe ze lijken en wij vaak denken. Het betekent dat het niet de mensen die zich het best in de picture weten te spelen, dat het niet de machtigsten of de handigsten zijn aan wie het land, het terrein toebehoort, of dat nu op het werk is of op school, in de familie, in de kerk of in de samenleving. Dat het land niet toebehoort aan de mensen die het hardste schreeuwen, die zich het meest doen gelden en die een slaatje weten te slaan uit de angst en onvrede van anderen. Het behoort ook niet toe aan de mensen met die beste idealen of het grootste geloof. Het land behoort aan helemaal niemand toe. Het is ons gegeven door God. Een God die van ons vraagt om een deel van de vruchten die het land dat wij bewonen opbrengt terug te geven, vanuit het besef dat die vruchten niet onze verdienste en ons bezit zijn. Een God die ons uitnodigt en aanspoort tot delen.

Deze landbouwers weigeren te delen. Ze reageren op deze aansporing met ongekeerde agressie. Als mensen voor die houding kiezen zal het land hen uiteindelijk afgenomen worden en aan anderen worden gegeven, zo klinkt de waarschuwing aan het einde van de gelijkenis. Welke anderen? Dat zegt het verhaal niet. Mensen die de vruchten van dat land niet voor zichzelf opeisen, maar wel kunnen delen. Die niet alleen zichzelf, hun eigen gelijk en hun eigen verlangens, maar ook de ander zien staan.

Iedere enkel op zichzelf gerichte macht op aarde, hoe sterk en indrukwekkend die ook kan lijken, zal voorbijgaan, zo zegt ons dit verhaal ook. Er is een andere, diepere en krachtigere waarheid, die uiteindelijk onmisbaar zal blijken te zijn. Die wordt hier vergeleken wordt met een steen die aanvankelijk weg werd gegooid, die juist de dragende hoeksteen blijkt te zijn. Dat is een steen, een waarheid, waarover je lelijk kunt struikelen als je niet inziet hoezeer je die nodig hebt. De waarheid waar Jezus voor stond en voor bleef staan toen mensen zich tegen hem keerden.

De wijngaard is een prachtig beeld voor het leven op deze aarde. We mogen er in werken en genieten van de vruchten. Het is het leven dat ons gegeven is, maar het is niet van ons alleen. Gelukkig niet. Gelukkig behoren wij toe aan de God die met al het andere, de aarde, de mensen en de dingen, ook ons in het leven heeft geroepen. Uit liefde, uit vreugde, uit plezier, uit liefde. Hij is de Heer van ons leven en wij horen bij Hem. Hij blijft ons roepen, zoeken en uitnodigen, om te getuigen van zijn vrede

***Geef aan elkaar Gods Liefde door,
ons in Zijn Zoon gegeven.
Wil in Zijn Naam steeds verdergaan;
getuigend van Gods Vrede***

